

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår ref: 2020/985

Vår dato: 09.11.2020

Deres ref:

Deres dato:

Svar på høring om forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsnotat av 26.08.2020 om høring av forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften.

Kompetanse Norge støtter forslagene til endringer og justeringer av både fagskoleloven og -forskriften. Likevel har vi noen kommentarer og innspill som vi blant annet mener kan bidra til å tydeliggjøre regelverket i enda større grad. Vi tar for oss punktene

- krav til fagskoleutdanningens kunnskapsgrunnlag og omfang
- opptak til kunstfaglige fagskoleutdanninger
- bruk av falske dokumenter

Kompetanse Norge støtter forslag om endringer for § 27 *Krav om politiattest* slik det kommer frem i høringsnotatet.

Krav til fagskoleutdanningens kunnskapsgrunnlag og omfang

Kommentarer til høringsnotatets endringer til § 4 Grunnleggende krav til fagskoleutdanning

Kompetanse Norge støtter overordnet forslagene om endringer og presiseringer i § 4 Grunnleggende krav til fagskoleutdanning. Vi oppfatter også at endringene skal bidra til å tydeliggjøre forskjellen mellom høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, samtidig som utformingen av loven i større grad harmoniseres med UH-loven. Det er viktig for fagskolens anerkjennelse og status.

Departementet fremholder at «fagskoleutdanninger som kan vise til et behov for kandidatene i et arbeidsmarked, bør få mulighet til å oppnå akkreditering så lenge kunnskapsgrunnlag ikke er i strid med anerkjent vitenskap». Videre skal «utdanningsvirksomheten bygge på og utøves i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper» og «basere seg på anerkjent og etterprøvbar kunnskap».

Kompetanse Norge er imidlertid i tvil om lovforslaget i tilstrekkelig grad kan hindre godkjenning av fagskoleutdanning som bygger på et omstridt kunnskapsgrunnlag. Slike utdanninger kan ha et arbeidsmarked med behov for kompetente medarbeidere, og såkalt omstridte utdanninger kan være anerkjente innenfor sine miljøer. Et eksempel kan være

Postadresse

Postboks 236 Sentrum
0103 Oslo
Telefon 23 38 13 00

Besøksadresse

Karl Johans gate 7, Oslo
Rådhusgaten 2, Bergen
Rådhusgata 3, Tromsø

Internett: www.kompetansenorge.no

E-post: postmottak@kompetansenorge.no

Org.nr.: 974 788 985

Kontonr.: 8276 01 00389

Saksbehandler

Synne Trudesdotter Grønbold
førstekonsulent

utdanninger innenfor alternativ medisin. Definisjoner av hva som er «anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper» er heller ikke skrevet i sten. Kompetanse Norge mener derfor at disse begrepene bør defineres i forskrift, og at det bør gis eksempler på utdanninger som ikke tilfredsstiller de grunnleggende kravene til fagskoleutdanning, tilsvarende forslag om å forskriftsfeste hva som betegnes som falske dokumenter (forslag til § 16 femte ledd), eller hvilke kunstutdanninger som kan omfattes av unntak for opptakskrav (forslag til §16 andre ledd).

Kommentarer til høringsnotatets forslag til ny § 4a Krav til fagskoleutdanningens innhold og omfang

Kompetanse Norge støtter forslaget om at det ikke skal settes en nedre grense for en fagskoleutdanning, forutsatt at det ikke går ut over kvalitet og nivå på utdanningen. Det vil bidra til raskt svar på arbeidslivets kompetansebehov og gjøre det mulig for flere å lære hele livet og i kombinasjon med arbeid. Vi vil likevel peke på faren for fragmentering og dermed svekkelse av tilliten til fagskoleutdanning dersom de blir for korte. Det er derfor viktig at fagskolene gjør en god kvalitetsmessig vurdering av korte utdanningstilbud.

Vi er enige i at enkelte av læringsutbyttebeskrivelsene i de nye, korte utdanningene må oppfylle krav fastsatt for NKR nivå 5, dette vil også være nyttig for andre fagskoler som skal vurdere eventuelle fritak ved videre fagskoleutdanning. For å sikre at utdanningen opprettholder nivå 5, mener Kompetanse Norge at minst femti prosent av læringsutbyttene må defineres som nivå 5.

Vi støtter også forslaget om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst én fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer i minst to år for å kunne tilby utdanninger på mindre enn et halvt års omfang.

For at en fagskole skal kunne utstede vitnemål, må etter dagens regelverk minst 30 studiepoeng være avlagt ved den utstedende fagskolen (Fagskoleforskriften § 38. *Tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål*). Kompetanse Norge savner en avklaring og presisering i forslagene til endringer i lov og/eller forskrift av spørsmålet om også utdanninger på under 30 studiepoeng gir grunnlag for vitnemål. I så fall må denne paragrafen endres eller fjernes.

Når det gjelder gradsopptak, inneholder lovforslaget ingen endringer. Kompetanse Norge anser at dagens krav til omstilling og læring vil føre til at stadig flere tar mange korte fagskoleutdanninger som samlet sett vil utgjøre 60 studiepoeng eller mer. I Kompetanse Norges høringsvar til NOU 2019: 12 foreslo vi at individuelle emner også må kunne godskrives og bli en del av en fullført fagskoleutdanning eller en grad, og at en student som har tatt enkeltmoduler innenfor ulike fagretninger som til sammen utgjør 60, 90 og 120 studiepoeng, bør kunne oppnå en uspesifisert fagskolegrad. Vi mener også at utdanninger på mindre enn 30 studiepoeng bør kunne godskrives og bli en del av en lengre fagskolegrad (60, 90 og 120 studiepoeng). Det kan bidra til motivasjon for økt kompetanseutvikling.

Opptak til kunstfaglige fagskoleutdanninger

Kommentarer til høringsnotatets endringer til § 16 Unntak ved opptak til kunstfaglige fagskoleutdanninger, andre ledd

Kompetanse Norge støtter forslag til § 16 andre ledd om at kunstfaglige fagskoleutdanninger etter søknad til departementet kan ta opp søkere som fyller spesielle faglige krav bestemt av fagskolen på grunnlag av opptaksprøve, hvis søkerne er 19 år eller eldre i opptaksåret. Vi er enige i departementets vurdering av at det er begrenset i hvilken grad en 19-åring har

opparbeidet realkompetanse tilsvarende videregående skoles nivå, og at dette kravet derfor fjernes.

Videregående opplæring, eller tilsvarende realkompetanse fra det året søker fyller 23 år, vil fortsatt være grunnlaget for opptak til fagskolen for hoveddelen av kunstfaglige fagskoleutdanninger. Vi støtter derfor at departementet lister opp de utdanningene som omfattes av unntaket. Vi støtter også at forskriften setter en øvre grense for hvor mange studenter som kan tas opp etter unntaksordningen. For å sikre at unntaksregelen avgrenses til slike utdanninger, mener Kompetanse Norge at lovforslaget bør endres fra at departementet *kan gi*, til at departementet *vil gi* forskrift om krav som må oppfylles for at en utdanning skal kunne omfattes av unntaket.

Bruk av falske dokumenter

Kommentar til §§ 7, 16, 24 og 27 Falske dokumenter ved opptak, fritak og godkjenning av utenlandsk utdanning

Kompetanse Norge støtter forslagene om politianmeldelse og vedtak om karantenetid ved bruk av falske vitnemål, falske dokumenter og falske institusjoner i forbindelse med opptak, fritak, eller godkjenning av utdanning, slik det er foreslått i Lov om høyere yrkesfaglig utdanning §§ 7, 16, 24 og 27.

Vi støtter videre at departementet gir utfyllende bestemmelser i forskrift om hva som anses som falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner etter denne bestemmelsen, jfr. forslag til §16, femte ledd. Vi mener imidlertid at det kan være utfordrende å lage en uttømmende liste, og at forskriften derfor bør utformes slik at også forhold som ikke konkret er listet opp, kan omfattes av loven.

Med vennlig hilsen

Sveinung Skule
Direktør

Margrethe Marstrøm Svensrud
Avdelingsleder (fung.)

Dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signaturer